

Pfv. VII. 20. 889/2007/3.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Mály Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Néder Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 56.KP.630.597/2005. szám alatt indult, és a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 6.Pf.21.193/2006/4. számú ítéletével jogerősen elbírált perében a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, az adóhatóság felhívására 1.212.000 (Egymillió-kettőszáztizenkettőezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A peres felek között huzamosabb ideig ügyvédi megbízási jogviszony állt fenn. A Budapesten 1999. január 12-én kelt ügyvédi megbízási szerződésben a felperes, mint megbízott ügyvéd, és az alperes, mint megbízó a korábban szóban létrejött megbízást írásban is rögzítették. Ebben felsorolták az elvégzendő és részben már elvégzett ügyvédi tevékenységet, és az eddigi eljárások során már keletkezett - a felperest sikerdíjként megillető - megtakarítások összegét, összesen 20.200.000 forint összegben. A felperes 1999. május 31-ével nyugdíjba ment, és megszűntette ügyvédi irodáját, de az alperessel továbbra is együttműködött 2003. tavaszáig. Az alperesi Kft-nél tulajdonosváltás történt, erről a felperes is tudomást szerzett. A felperes állítása szerint az 1999. januári okiratban rögzített megbízási díjat nem kapta meg.

A felperes 2005. szeptember 9-én nyújtott be kereseti kérelmet megbízási díjának megfizetése iránt, módosított és pontosított keresetében 20.200.000 forint és ennek 1999. május 1. napjától járó törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 474. §-ára hivatkozással. Bizonyítékként kérte figyelembe venni a keresetlevélhez mellékelte 1999. januári okiratot, amely szerinte megfelel a Ptk. 242. §-a szerinti tartozáselismerésnek.

Az alperes elévülésre hivatkozással a kereset elutasítását kérte.

A bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította, és felperest kötelezte a perköltségek megfizetésére. A perben eljáró bíróságok megállapították, hogy a felperes követelése 1999. január 12-től a kereset benyújtásáig eltelt több mint öt évre figyelemmel a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint elévült, így a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető. Az elsőfokú ítélet indokolása értelmében a felperes állította, de semmivel nem bizonyította azt, hogy az alperessel az elszámolás tárgyában 2002. és 2003. évben is folytatott tárgyalásokat, holott ezt a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint neki kellett volna bizonyítania; a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése szerinti elévülést megszakító eseményt a felperes bizonyítani nem tudott. Az elsőfokú bíróság az 1999. január 12-én kelt okiratot nem tartotta a Ptk. 242. § (1) és (2) bekezdése szerinti tartozáselismerő nyilatkozatnak.

A másodfokú bíróság - az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyó ítéletében - azzal az állásponttal nem értett egyet, hogy az okirat nem minősül tartozáselismerésnek; ettől függetlenül megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés bekövetkezése kérdésében helyesen foglalt állást. A másodfokú bíróság értékelte a felperesnek a fellebbezési eljárás során benyújtott okirati bizonyítékait is. Tévesnek tartotta azt a felperesi hivatkozást, hogy a követelés elévülése nem kezdődhetett meg 1999. évben, mert még 2003-ban is az alperes alkalmazásában állt. A felperes ugyanis a korábbi ügyvédi tevékenységével összefüggő munkadíj igényét érvényesítette a perben, ezen követelésének az esedékességét a későbbi munkaviszonya nem érintette.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az a tény, hogy a felperes a másodfokú tárgyalásról való távolmaradását betegsége hivatkozással eredményesen kimentette, így az elévülést megszakító írásbeli bizonyítékát a tárgyaláson nem mutatta be, még nem volt alkalmas az okirati bizonyítékok elmulasztott csatolásának kimentésére. A felperest ugyanis sem az első fokú eljárásban, sem a fellebbezés előterjesztésekor, de a másodfokú tárgyalást megelőző időszak túlnyomó részében sem akadályozta semmi abban, hogy az elévülés megszakítását bizonyítsa. Az elévülés megszakadásának bizonyítatlanságát a másodfokú bíróság is - a Pp. 164. § (1) bekezdése, valamint 3. § (3) bekezdése alapján - a felperes terhére értékelte.

A felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és új eljárás elrendelése érdekében terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Álláspontja szerint mindkét bíróság eljárásjogi és anyagi jogi hibákat vétett. Eljárásjogi jogszabálysértésként hivatkozott a Pp. 2. § (1), 3. § (3) és (4) bekezdésében, anyagi jogi tévedésként pedig a Ptk. 324. § (1) bekezdésében foglaltakra. Érvelése értelmében az elsőfokú bíróság a felek törvény előtti

egyenlőségének elvét azzal sértette meg, hogy nem adott lehetőséget a felperesnek az alperes által utolsó tárgyaláson előterjesztett elévülési kifogás cáfolatának bizonyítására. A másodfokú tárgyaláson viszont betegség miatt nem tudott megjelenni, így ez a bíróság is elzárta a bizonyítástól. Szerinte pontosan az alperes mulasztása miatt nem került tisztázásra az elévülési idő kezdő időpontja. Hangsúlyozta, hogy 2002. évben még folyamatosan munkát végzett az alperes részére, továbbá a tartozáselismerő nyilatkozat nem tartalmaz teljesítési határidőt, ezért tisztázni kellett volna, hogy követelésének esedékessége mikor kezdődött.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A felülvizsgálati kérelemben felhívott eljárásjogi szabályok a Pp. első fejezetében, mint alapvető elvek szerepelnek, a bíróság perben követendő általános feladatait rögzítik. A felperes azonban figyelmen kívül hagyta a Pp.-nek az elsőfokú eljárás részletes szabályaira vonatkozó konkrét rendelkezéseit, és nem említette azokat a bírósági intézkedéseket, amelyeket az elsőfokú bíróság - a bizonyítékok beszerzése érdekében - már a kitűző végzéssel egyidejűleg megtett. A bíróság az elsőfokú eljárás során több ízben felhívta a felperest az ügyre vonatkozó iratainak becsatolására, kétszer is figyelmeztette a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakra; nevezetesen arra, hogy bizonyítékait terjessze be, mert ha azzal alapos ok nélkül késik, a bíróság a bizonyítékok bevárása nélkül határoz. Miután a felperes már a keresetlevélben is említette, hogy az alperest az első tulajdonosváltás után írásban felszólította a teljesítésre, ezért ezt az okiratot a Pp. 121. § (2) bekezdése alapján már a keresetlevélhez csatolnia kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság nem találta helytállónak azt a felperesi állítást sem, hogy az alperes az utolsó tárgyaláson hivatkozott a követelés elévülésére; a 2006. május 12-én felvett tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint - a pontosított kereset kézhezvétele után - az alperes már ezen a tárgyaláson bejelentette, hogy a kereset elutasítását elsősorban elévülés miatt kéri. A felperes tehát az alperesi elévülési kifogás ismeretében mind az elsőfokú ítélet 2006. június 23-án történt meghozataláig, mind pedig a másodfokú eljárás során kellő lehetőséget kapott az elévülés megszakítását bizonyító okiratának becsatolására, ezért eljárási jogszabálysértésre való hivatkozása alaptalannak bizonyult.

A felülvizsgálati eljárás eredményeként azt kellett megállapítani, hogy nem sértették meg a bíróságok a felülvizsgálati kérelemben felhívott anyagi jogi jogszabályt sem, a felperesi követelés esedékességére vonatkozóan a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában kitért. A felperes 1999. májusát követő munkaviszonya

a későbbi igények keletkezését és esedékessé válását támasztják alá, de nem teszik le nem járttá az 1999. január 12-én, illetve a felperes nyugdíjbavonulásakor lejárt követeléseket. A Ptk. 301. § (1) bekezdése értelmében a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően köteles késedelmi kamatot fizetni; miután pedig a felperes keresetlevelében 1999. május 1. napjától igényelt késedelmi kamatot, ezért nyilvánvaló, hogy ekkor tekintette követelését lejártnak, vagyis ez az időpont követelése esedékességének időpontja. Emiatt nincs szükség jelen perben annak további bizonyítására, hogy az 1999. januári okiratban foglalt sikerdíjak a felperes részére mikor váltak esedékessé.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezni kellett a sikertelen kérelmet előterjesztő felperest a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Az alperes a felülvizsgálati eljárásban költség megállapítására alapot adó tevékenységet nem fejtett ki, ezért mellőzte a Legfelsőbb Bíróság a felperes egyéb felülvizsgálati eljárási költségben való marasztalását.

Budapest, 2007. október 18.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k. előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelével: